

POLJOPRIVREDNA STRUČNA SLUŽBA D.O.O. POŽAREVAC
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE

BILTEN

Datum : 10.03.2010

Uređivački odbor: Grozdić Jovan dipl.ing., Stojšić Siniša dipl.ing., Jorgovanka Vljakovac, dipl.ing., Stanković Stanislava, dipl.ing., Stojanović Aleksandar, dipl.ing., Rajčić Monika dipl.ing., Jovanović Zvezdana dipl.ing., Vujčić Nenad dipl.ing. i Jovica Jurišić, dipl.ing.

Suzbijanje korova u lucerki

Lucerka, pored crvene deteline, predstavlja krmnu biljku od najvećeg značaja za proizvodnju kabaste stočne hrane. Suzbijanje korova je neophodna mera kod zasnovane lucerke.

Korovi utiču na smanjenje prinosa lucerke, te je njihovo uklanjanje jedan od važnijih uslova za rentabilnu proizvodnju.

Potrebno je dobro poznavati biologiju korova i herbicida, odnosno mehanizam delovanja herbicida. Usled specifičnog načina gajenja, u usevu lucerke postoje povoljni uslovi za formiranje korovske zajednice. Pored jednogodišnjih korovskih vrsta koje se javljaju u toku gajenja lucerke, masovna je pojava i višegodišnjih vrsta u staroj lucerki, odnosno u zadnjim godinama gajenja. Od izuzetnog ekonomskog štetnog značaja za lucerku su, prvenstveno, višegodišnji korovi: divlji sirak, palamida, poponac, divlje zelje, pirevina, zubača i dr.

SUZBIJANJE KOROVA U ZASNOVANOJ LUCERKI U FAZI MIROVANJA

Lucerka se sada nalazi u fazi mirovanja, te će sa poboljšanjem vremena doći do kretanja kako lucerke tako i korova koji su joj tada konkurencija u potrebama prema hranljivim materijama, svetlosti, vodi i dr. Iz tog razloga odmah po prestanku padavina i poboljšanju vremena, trebamo tretirati lucerku preparatima na bazi **metribuzina**. Ovim tretmanom delujemo na jednogodišnje širokolisne korove kao što su lipica, štirevi, ambrozija, pepeljuga, mišjakinja, hoću-neću i dr.

<i>vrsta korova</i>	<i>faza primene</i>	<i>preparat</i>	<i>doza</i>
jednogodišnji širokolisni korovi	mirovanje	DANCOR SENCOR METRIBUTE	0.5-0.7 kg/ha 0.5-0.7 kg/ha 0.5-0.7 kg/ha

SUZBIJANJE KOROVA U LUCERKI POSLE KRETANJA

Lucerka će ubrzo krenuti u intenzivan porast, gde biljke dostižu visinu i do 10 cm.

U ovom periodu (porast lucerke od 5-10 cm) vam savetujemo da koristite preparate na bazi **imazetapira** (PIVOT, RITAM) u količini od 1 l/ha ili kombinaciju dva herbicida prvi na bazi **imazetapira** i drugi na bazi **bentazona** (PIVOT 0,5 l/ha; RITAM 0.5 l/ha + BASAGRAN 2 l/ha; GALBENON, BENTAZON).

Ukoliko se desi da vam lucerka preraste 10 cm, možete koristiti preparat na bazi **imazomaksa** (PULSAR 40) u količini 1 l/ha sve do visine lucerke 15 cm.

Posle ove faze porasta lucerke, ne preporučuje se upotreba herbicida za zaštitu od korova zbog fitotoksičnog delovanja herbicida na usev, kao i zbog štetnih ostataka u senu.

Starije lucerke, u kojima se pojavio korov PIREVINA, u vidu busenova (poljoprivredni proizvođači je zovu i LIVADSKA TRAVA) mogu se prskati herbicidima na bazi **fluazifop-p-butil**, **haloksifop**, **cikloksidim** u količini 2 l/ha (FUSILADE FORTE, GALANT SUPER, FOCUS ULTRA).

U usevu gde je prisutna bokvica i divlje zelje treba je suzbijati preparatima na bazi **2,4-DB-natrijumova so** u količini 2-3 l/ha (Butoxone)

Prskanje se izvodi posle košenja, kada pirevina ozeleni i dostigne porast od 10-20 cm, a lucerka visine do 5cm. Prska se u večernjim časovima, po lepom i tihom vremenu.

Veliki problemu lucerištu može da predstavlja parazitna cvetnica – vilina kosica (*Cuscuta sp.*). Ona se obično javlja u oazama. Vilinu kosicu suzbijamo preparatima na bazi **dikvata i propizamida** (Reglone forte, Kerb 50WP).

Značaj zimskog prskanja voćaka

Zimsko prskanje ima za cilj da smanji brojnost štetočina i bolesti koje su odgovarajućim stadijumima, otpornim na niske temperature, prezimljavaju u krošnjama voćaka, na granama i pupoljcima. Izvodi se nakon izvršene rezidbe i iznošenja grana iz voćnjaka. Iako znamo da znate, podsećamo vas da prilikom rezidbe, odstranite sve oštećene grane kao i zaostale plodove koji predstavljaju izvor infekcije za sledeću vegetacionu sezonu.

Prskanje obaviti sa preparatima na bazi BAKRA, kao što su: Bordovska čorba, Bakarni oksihlorid, Cuprozin, Baluvit, Funguran-OH i dr. u maksimalno preporučenim koncentracijama.

U kombinaciji sa BAKARNIM sredstvima koriste se i MINERALNA ULJA kao što su Galmin, Belol, Belo ulje i dr., prema uputstvu koje se dobija uz svako pakovanje kupljenog sredstva. Ako ustanovite prisustvo jaja kruškine buve, kalifornijske štitaste vaši, kao i prezimljavajuće oblice drugih štetnih insekata na voćkama treba izvršiti i tretman preparatima na bazi piretrida u kombinaciji sa bakarnim preparatima i mineralnim uljima.

Ukoliko odlučite da koristite Crveno ulje ili Plavo ulje imajte na umu da je to gotova kombinacija mineralnog ulja i bakra.

Tretiranja treba izvršiti:

-kod koštičavog voća: u toku mirovanja vegetacije, pre kretanja pupoljaka

-kod jabučastog voća: do početka cvetanja

Zimsko prskanje treba izvesti temeljno tj. dobro okupati svako stablo, tako da nakon završenog tretmana primenjeni rastvor bude prisutan na celoj površini stabla. Prska se po sunčanom i tihom vremenu, bez vetra. Temperatura prilikom prskanja mora da bude preko 8°C, jer se mineralna ulja ne lepe za tretiranu površinu ako je temperatura niža od 8°C.

Napominjemo da se ovim prskanjem ne uništavaju štetočine i bolesti u potpunosti već se samo smanjuje njihova brojnost, odnosno infektivni potencijal, za sledeću vegetaciju.

U slučaju da imate neke druge probleme iz oblasti zaštite bilja, možete se obratiti poljoprivrednoj stručnoj službi na dole navedene telefone.

dipl.ing. Jurišić Jovica

SETVA KUKURUZA

Približava se setva kukuruza, pa Vas podsećamo na značaj pojedinih agrotehničkih mera koje su presudne za visoke i stabilne prinose.

Mesto u plodoredu

Kukuruz se uspešno gaji posle različitih preduseva – soja, grašak, lucerka, suncokret, ali su strna žita (pšenica, ječam, tritikale,) najbolje predkulture za kukuruz. Nije preporučljivo gajenje kukuruza u monokulturi, osim kad iz objektivnih razloga (kukuruz se nalazi na polovini naših površina) to mora da se učini, onda voditi računa da na istu parcelu ne dođe više od dve godine.

Dubrenje

Kukuruz je biljka sa najvećom proizvodnjom organske materije po jedinici površine, pa za formiranje visokog prinosa zahteva odgovarajuću količinu hraniva. Za prinose oko 10 t/ha zrna kukuruz u srednje polodna zemljišta treba uneti 150-180 kg/ha N, 80-120 kg/ha P₂O₅ i 60-100 kg/ha K₂O. Preporučujemo da se unošenje hraniva završi do setve kukuruza (NPK i jednu trećinu azotnih đubriva obavezno zaorati) ne oslanjajući se na prihranjivanje.

Setva

Setvu kukuruza treba početi kad se zemljište na dubini setvenog sloja zagreje na 8-10 stepeni C, što je u našim uslovima od 5-20. aprila. Naša je preporuka da setva počne prvim danima aprila da bi kukuruz što ranije nikao i bolje razvio korenov sistem, čime će bolje izdržati uobičajene letnje suše. Ukoliko se setva iz objektivnih razloga mora pomeriti posle 20. aprila, sejati hibride kraće vegetacije. Naročitu pažnju pokloniti gustini useva, odnosno broju biljaka po jedinici površine. Srednje rane i srednje kasne hibride sejati na sklop od 50-65.000 biljaka/ha, a hibride kraće vegetacije od 60-70.000 biljaka/ha.

Izbor hibrida

Nemoguće je dati preporuku hibrida koja bi važila za sve reone jer ne postoji hibrid koji će se isto ponašati i suprotstaviti ograničavajućim faktorima prinosa u svim uslovima gajenja. Takođe je nemoguće predvideti vremenske prilike u toku vegetacije koje su, pokazalo se, presudne na visinu prinosa. Stručnjaci zato preporučuju hibride na osnovu rezultata ogleda, iskustva proizvođača, uslova pojedinih mikroklimata, tipova i kvaliteta zemljišta. Danas postoji paleta hibrida kukuruza raznih semenskih kuća koja se nudi našem proizvođaču. Napominjemo da hibride treba birati i prema nameni (silaza, zrno), dužini vegetacije, vremenu setve, plodoredu, plodnosti zemljišta, načinu skidanja useva (berba u klipu ili kombajniranje u zrnu).

Za sve informacije vezane za izbor hibrida možete se obratiti savetodavnoj službi Poljoprivredne stručne službe Požarevac Dunavska 91. ili na telefone 012-553-131 i 012-553-133.

dipl. ing. Jorgovanka Vljakovic

Ishrana suncokreta

Od nicanja do butonizacije biljka suncokreta se sporije razvija i usvaja male količine asimilativa. U fazi intenzivnog rasta (butonizacija-cvetanje), koja traje 16-20 dana, biljke suncokreta usvajaju oko 31 % azota, 27 % fosfora, 46 % kalijuma od ukupno usvojenih količina NPK, a od cvetanja do usporene faze sinteze ulja, koja traje oko 40 dana, biljka suncokreta usvaja oko 23 % azota, 54 % fosfora, 27 % kalijuma od ukupno usvojenih količina NPK đubriva.

U ishrani suncokreta sva tri osnovna elementa mineralne ishrane imaju podjednak značaj, mada njihov neposredan uticaj na prinos nije podjednako intenziteta. Najneposredniji i najjači uticaj na visinu prinosa ima azot čije je usvajanje najintenzivnije u periodu od formiranja glavice do kraja cvetanja. U uslovima oskudne ishrane azotom biljke suncokreta sporo rastu, ostaju niske, smanjuje im se broj listova i njihova veličina, glavice su male, a u njima se smanjuje broj normalno formiranog semena. Međutim, i suviše obilna ishrana azotom ispoljava nepovoljan uticaj: povećava se bujnost useva, pogoršava odnos između prinosa semena i vegetativne mase, prinos semena i sadržaj ulja u semenu se smanjuju, a povećava se osetljivost na bolesti. Fosfor u ishrani suncokreta ima veliki značaj koji se ogleda u njegovom uticaju na cvetanje, oplodnju, sintezu ulja i belančevina. Kalijum ispoljava direktan uticaj na sadržaj ulja u semenu i najintenzivnije se usvaja od obrazovanja glavice do sazrevanja.

U proizvodnji suncokreta, pored primene stajnjaka, upotreba mineralnih đubriva treba da bude zasnovana na hemijskoj analizi konkretne parcele, kako bi biljke suncokreta bile obezbeđene dovoljnom količinom hranljivih materija shodno planiranom prinosu i nivou obezbeđenosti zemljišta hranljivim elementima. Ukupne količine stajnjaka i NPK đubriva treba zaorati sa osnovnom obradom zemljišta u jesen. U proizvodnji suncokreta se izostavlja prihranjivanje, jer je povećanje prinosa koje se postiže njegovom primenom dosta skromno i ne pokriva povećane troškove proizvodnje. Koren suncokreta brzo raste i ima dobru moć za usvajanje hranljivih materija, tako da ne postoji opasnost (čak ni u uslovima povećane vlažnosti) da azot do kraja vegetacije suncokreta bude prenet u dublje slojeve zemljišta van domašaja korenovog sistema. Unošenje stajnjaka i uspostavljanje ravnoteže između hranljivih elemenata u zemljištu, primenom preporučenih količina i kombinacija mineralnih đubriva koje zadovoljavaju potrebe biljaka za hranivima, uz pravilnu primenu ostalih agrotehničkih mera za rezultat će imati veće i stabilnije prinose uz očuvanje prirodnih resursa zemljišta.

Stanković Stanislava, dipl.ing.